

BŘEZEN 2023 • Č. 1 • VYDÁVÁ MĚSTYS ČACHROV

ČACHROVSKÉ LISTY

Vážení spoluobčané, právě držíte v rukou první číslo Čachrovských listů. Tento zpravodaj vydává městys a bude vycházet 4 x ročně. Dozvíte se v něm aktuality o dění v obci, o plánovaných i realizovaných investičních akcích, zprávy o činnosti základní a mateřské školy, jednotlivých spolků působících na našem území. Dále informace o chystaných kulturních, sportovních a společenských akcích, rovněž i něco z historie. Věřím, že si v něm každý najde to, co ho zajímá a bude se vždy těšit na další číslo. A jelikož se blíží Velikonoce, dovoluji vám, abych vám jménem svým i jménem celého zastupitelstva popřál poklidné prožití těchto svátků.

Váš starosta Josef Bejvl

Milí čtenáři,
vítáme vás na stránkách obecního zpravodaje. Najdete tu rozhovor s panem starostou, příspěvek o Mysliveckém sdružení Javorná, zprávu o cestě dětí do psího útulku, přehled plánovaných akcí a vzpomínku na osvobození Čachrova. Nechceme psát pouze o Čachrovu. V každé části městyse se určitě najde nějaká zajímavost, která má svoji historii. Může to být kaplička, ale i rybník nebo strom s osobitým příběhem. Dále může být ve vašem okolí člověk, který je na první pohled jako všichni ostatní, ale udělal něco navíc, něco dokázal. Zajímají nás různé akce, sportovní nebo kulturní, na které můžete pozvat všechny ostatní. Podělte se i vy o zajímavosti, ale i problémy. Čachrovské listy by měly odrážet život kolem nás se vším, co k němu patří.

Na příspěvky od vás se těší a příjemné chvíle s Čachrovskými listy vám přeje Redakční rada

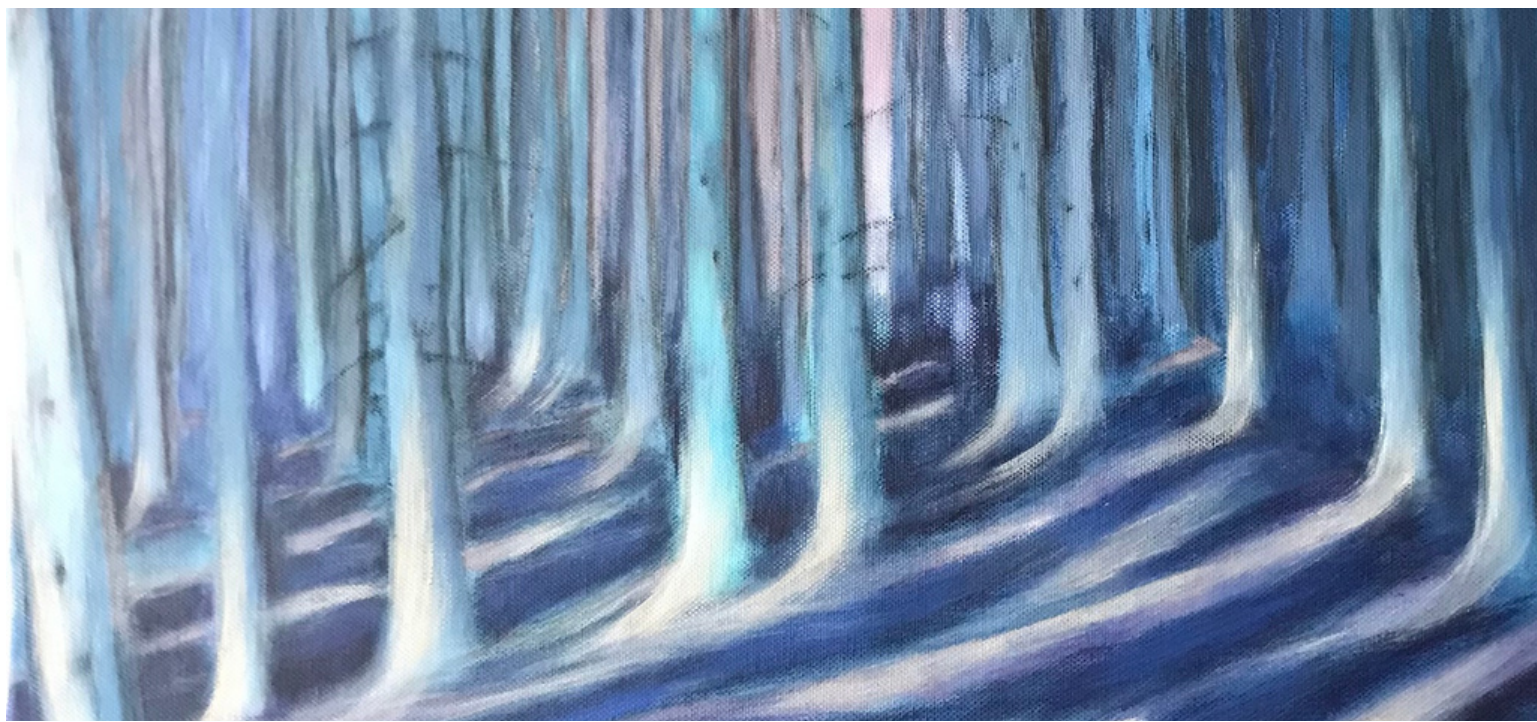
ZPRÁVA KULTURNÍHO VÝBORU

Do druhé poloviny roku plánujeme různé soutěže, např. o nejlepší vánoční výzdobu. O tom, jak věci postupují, vás budeme průběžně informovat. Na všechny akce výboru budete srdečně zváni. A je – li někde u vás také vhodné místo pro zajímavou besedu, dejte nám vědět, uvítáme to.

Kulturní výbor

V říjnu loňského roku bylo zastupiteli městyse odhlasováno zřízení Kulturního výboru.

Za předsedkyni byla ustanovena PaedDr. Zdeňka Hranáčová, členy se stali Josef Nový a Tomáš Bastl. Od začátku volebního období komise nezahálí a pracuje na nových projektech. Pro větší zapojení lidí do společenského života pořádá akce kulturního a vzdělávacího charakteru. V lednu se uskutečnila přednáška o Ekvádoru, o které se dočtete v tomto vydání. V březnu vyprávěl historik Jan Jiráček o zřízení protektorátu Čechy a Morava. O tom víc v dalším čísle. Čachrov a Čachrovsko je místo, kde žijeme nebo kde trávíme volný čas. Máme je rádi a snažíme se, aby pěkně vypadalo a bylo příjemné pro život, upravené. Proto začal výbor jednat o tom, aby se zrestauroval pomník Mistra Jana Husa, který leží přímo u hlavní silnice. Další snahou výboru je usnadnění orientace návštěvníků Čachrova a vytvoření mapky zajímavých míst.

"V PRVNÍM VOLEBNÍM OBDOBÍ JSEM SE HLAVNĚ UČIL"

**ROZHOVOR S
JOSEFEM
BEJVLEM,
STAROSTOU
MĚSTYSE
ČACHROV**

Kolikrát jste byl starostou? Co Vás na práci starosty baví?

Hodněkrát! Nejdřív na dvě volební období v letech 2002 – 2010, pak v roce 2017 jsem úřad přebíral po mimořádných volbách a následovaly volby v roce 2018 a 2022, kdy jsem pozici obhájil. Mám rád, když se něco úspěšně povede, třeba i vyřízení dokumentů potřebných k opravám. Baví mě to, přestože pochvaly se člověk nedočká ☺. Člověk se těší i z maličkostí, když se třeba povede získat pozemek od státu, i když je to vždycky běh na dlouhou trať a vyžaduje to hodně vyřizování. Nebo když se opraví cesta, všechno funguje a je to v pořádku.

Když se ohlédnete za minulostí městyse, zamyslíte se nad největšími úspěchy a čeho se dosáhlo, když jste stál v čele úřadu, co Vás napadá?

Povedlo se koupit pozemky na stavební parcely pro budoucí rodinné domy, které čeká zasítování infrastrukturou. Jsme ve fázi řešení dopravního napojení z hlavní silnice, na což je potřeba vytvořit projekt a zajistit všechny bezpečnostní náležitosti. V budoucnu by tam mohlo být až 23 rodinných domů. Záměrem je prodat pozemky za nižší než tržní cenu pod podmínkou, že lidé do pěti let postaví rodinné domy a přihlásí se k trvalému pobytu. Samozřejmě chceme, aby tady ti lidé bydleli. V minulosti se také zateplila škola, v mých prvních dvou volebních obdobích se také udělala čistička a kanalizace na Javorné za cca 35 milionů Kč. Kapacita se tenkrát zdála být velká, avšak dnes, když vidíme, že se Javorná rozrůstá o další apartmánový dům, budeme rádi, že jsme připraveni.

To byly největší investice, jinak každý rok se opravují kanalizace, v bytových domech máme vyměněna stará okna, vyměnili jsme vodovody v Kunkovicích, Chvalšovicích a Jesení, část vodovodu v Javorné a teď pokračujeme vodovodem v Bradném.

Mohl byste vysvětlit nejdůležitější témata, která jsou zásadní pro budoucí rozvoj městyse Čachrov a jaké investice se plánují?

Z těch větších investic máme v plánu zasítovat parcely pro rodinné domy. Je pro nás velmi důležité sem přilákat lidi k trvalému pobytu, protože obecně vzato, mladí lidé odsud odcházejí. Problém je, když mladí odejdou do větších měst, po smrti rodičů dům prodají a koupí ho někdo, kdo sem jezdí jen na rekreaci, nemá zde trvalý pobyt, neodvádí zde daně a tak dále. Postupně se tak z původních domů pro trvalé bydlení stávají rekreační objekty, dnes jich máme v obvodu městyse asi 315 a je jich čím dál více. Do rozpočtu obce nic nepřináší, avšak vykazují nároky na infrastrukturu a infrastruktura znamená náklady.

Dále máme v plánu třípodlažní multifunkční dům. V suterénu plánujeme garáž pro hasičské auto a techniku, v prvním patře bude zasedací místnost s kapacitou 48 míst, kde by se mohly pořádat také kulturní akce. V nejvyšším patře, do kterého by se chodilo rovnou ze silnice, by mohl být nový obecní úřad s malou zasedací místností a archiv. Budou se tam pořádat i schůze zastupitelstva. Jsme ve fázi tvoření projektu, pak bude následovat vyřízení stavebního povolení a celorepublikové výběrové řízení na realizaci.

Dále je třeba udělat kanalizaci a čističku na Čachrově, i když někteří zastupitelé jsou stále proti. Považuji to za nezbytné, protože jinak by každý z nově postavených rodinných domů musel mít čističku vlastní.

Investice souvisí se zkvalitňováním života v obci. Pokud jde o zabezpečení základních věcí k životu jako je práce, bydlení, kultura, sport, co může městys Čachrov nabídnout?

Co se týče práce, městys a škola zaměstnávají celkem málo lidí a postavit fabriku, abychom počet pracovních míst zvýšili, zde nemůžeme. Před revolucí a těsně po ní pracovalo 50 % lidí z Čachrova v JZD, dnes na to stačí 3 lidé. Je to proto, že jsou větší a výkonnější stroje a krávy přebývají skoro celý rok na pastvě, dříve se krávy dojily. Není proto třeba tolik zaměstnanců. Hodně lidí dříve také pracovalo v lese, dnes existují harvestory a další technika, která práci usnadní. Pracovních míst tu sice není moc, celkově zde ale máme nízkou nezaměstnanost oproti státnímu průměru. Lidé jezdí buď do Německa nebo do Klatov. Dokonce i v místech, kde je více cestovního ruchu, z místních opravdu málo lidí pracuje v místě bydliště. Co se týče toho, co jako úřad městyse můžeme ovlivnit, zakládáme si na tom, že zde máme hodně levné služby i nájmy. Teď jsme zdražovali vodu po 15 letech z 11 Kč na 14 Kč + DPH, jinde tento objem stojí 30, 40 i 50 Kč. Nájem bytů jsou zde také opravdu nízké. Je zde krásná příroda. Lidé jsou zvyklí jezdit na Modravu a na Srní, když ale přijedou sem, říkají, jak je tady krásně. Když se sem někdo přistěhuje, má možnost dát děti do školy, jejíž provoz se nám stále daří. V současné době je dětí ve škole asi 50, sice většina dojíždí z Klatov, ale pokud by byl zájem o místo ve škole ze strany místních, dostanou jejich děti samozřejmě přednost. Před pár lety se dále povedlo obnovit prodej potravin díky rodině Tõng ĐảnHường. Na podzim jsem mluvil s jedním ze spoluhlavitelů bývalé hospody U Chalupských a v letošním roce by prostory chtěli pronajmout k provozu restaurace. Máme tedy naději, že by se hospoda mohla zase otevřít a oživit společenský život v Čachrově.

Jak může Městys takovou věc podpořit?

Městys podporuje skromnou částkou provoz obchodu s potravinami, je to ale složitější. Podnikatelských subjektů zde funguje více a je tedy otázkou, jak a co podporovat. V konečném důsledku by mohl přijít každý a chtít od nás příspěvek na provoz.

Musíme proto citlivě zvažovat, jaké služby jsou pro obec nezbytné. Obec zde není od toho, aby podporovala podnikatele, protože nakládá s veřejnými prostředky.

Jak se života na Čachrově dotýkají celosvětové události posledních let, hlavně pandemie Covid-19 a válka na Ukrajině?

Opatření proti Covidu-19 byla omezující, nakoupili jsme roušky a rozváželi je přímo k lidem. Dnes už ale žádný trvalý dopad pandemie nepozoruji. Týká se nás samozřejmě zdražování, které začalo už s Covidem-19 a plynule přešlo do situace, kdy válka na Ukrajině takto přímo ovlivňuje i nás. Další věc jsou náhradní díly do zemědělských strojů a aut. To, co dříve trvalo dva dny dnes dostanete až za dva týdny. To se nás přímo týkalo, když jsme měli rozbitou obecní Avii pro svoz odpadků. Co se týče ubytování uprchlíků z Ukrajiny, uvolnil se Penzion ve Březí, ti lidé tam ale zůstali nakonec poměrně krátkou dobu. Je to údajně proto, že zde chybí možnosti kulturního vyžití.

zpracovala Jaroslava Tomanová M.A.

ZPRÁVA MYSLIVECKÉHO SDRUŽENÍ JAVORNÁ

Vážení čtenáři,
chtěl bych využít vydání prvního čísla Čachrovských listů a představit vám krátce druhý největší spolek na území městyse Čachrov, Myslivecké sdružení Javorná z.s. Myslivecké sdružení Javorná na Šumavě z.s. provádí výkon práva myslivosti v honitbě honebního společenstva Čachrov o výměře 3834 ha. Je to největší honitba v okrese Klatovy. Současná honitba Čachrov vznikla v r. 1979 sloučením honiteb Javorná a Čachrov, které byly o rok dříve sloučeny s Kunkovicemi, resp. s Jesením. Honitba je pochopitelně společenstevní a myslivost v ní provozuje právě MS Javorná z.s. na základě nájemní smlouvy. Honitbu tvoří pozemky téměř pěti set vlastníků. Každý z vlastníků honebních pozemků se může stát členem Mysliveckého sdružení Javorná, musí ovšem splňovat některé předpoklady, jako např. vlastnit lovecký lístek,

zbrojní průkaz, dodržovat „Provozní řád MS“ a jeho stanovy, zákon o myslivosti a v neposlední řadě svým chováním vyjadřovat kladný vztah k přírodě. Mnoho vlastníků půdy toho využívá, jsou členy Mysliveckého spolku a podílí se na jeho činnosti, do níž patří mimo jiné i regulace stavů zvěře.

V současné době má spolek 33 členů, v jejich vlastnictví je 13% výměry honitby a minimálně 7 členů hospodaří na větších výměrách.

12 členů má trvalý pobyt na území městyse Čachrov. Všichni ostatní mají v regionu nemovitost, přechodný pobyt nebo jsou rodinnými příslušníky. Obecně lze říci, že v MS Javorná máme všichni pozitivní vztah ke zdejšímu kraji a jeho přírodě, ve které realizujeme nejen svoje zájmy, ale i zájmy zemědělců a vlastníků lesa. Škody zvěří

v honitbě mají sestupnou tendenci a populace hlavních druhů zvěře (jelení, srnčí a prasete divokého) se nachází na únosné početní úrovni. Honební pozemky využíváme nejen k lovu, ale naší povinností je i zvěř chránit, zejména bezprostředně před sklizní píce ji pomocí plašáků zradit, aby si srny odvedly svá mláďata a nedocházelo ve velké míře k jejich vysekání. Jsme také voláni Policií ČR k nehodám se zvěří

z důvodu jejího odstranění. Za kalendářní rok dochází v naší honitbě zhruba ke 20 střetům motorových vozidel se zvěří. Běžnou povinností myslivců je příkrmování zvěře v zimních měsících, na jaře vyčištění krmelců, opravy a výstavby posedů a kazatelen. Je jen škoda, že o tak krásnou zálibu jakou myslivost bezesporu je, mají v současnosti mladí lidé malý zájem.

Za MS Javorná z.s. Ing. Vladimír Beneš

ZUZANINA ZPRÁVA O EKVÁDORU

Když jsem psala pozvánku na přednášku Zuzany Smetáčkové, ještě jsem netušila, jak chutná čerstvý kakaový bob, ekvádorská čokoláda, šamanské kapičky „na všechno“ či tradiční nápoj wayusa. Taky jsem nečekala, že zhruba dvouhodinová přednáška může být tak zábavná, že vás nestačí tlačit židle. Byla to jízda napříč Ekvádorem! Optikou mladé Evropanky jsme nahlédli do historie, společnosti, zvyků a rituálů této země a do krás její exotické přírody.

Byl to mix poznatků, vizuálních zážitků, koktejl chutí, smyslových radostí a moudrosti. Pokud bude Zuzana svou přednášku reprízovat, neváhejte! Dozvíte se spousty zajímavostí ze života tam. Uslyšíte ekvádorskou písničku zatančenou v ekvádorském kroji. My si to v sobotu 28. ledna moc užili... Anebo přijďte příště, až se Zuzka vrátí ze sousedních Galapág. Ty tentokrát nestihla navštívit. Pak to bude možná víc o Darwinovi a jeho evoluční teorii živočichů. Akci zorganizoval Kulturní výbor městyse Čachrov za vydatné pomoci Jaroslavy Tomanové M.A. a konala se ve škole v Čachrově.

PaedDr. Zdeňka Hranáčová

KULTURNÍ PROGRAM

22.4. 2023, 10:00 Domácí zabijačka, hasičská zbrojnice, pořádá SDH Čachrov

29.4. 2023, 19:00 Přednáška o indických nádražkách, ZŠ Čachrov, pořádá Městys Čachrov

30. 4. 2023 Stavění májky, hasičská zbrojnice, pořádá SDH Čachrov

14.5. 2023, 11.30 Pouť na sv. Jana Nepomuckého, kostel Sv. Václava, Čachrov

NÁVŠTĚVA ÚTULKU PRO ZATOULANÉ A OPUŠTĚNÉ PSY KLATOVY

ZŠ a MŠ Čachrov uspořádala během prosince „vánoční sbírku“ pro pejsky z klatovského útulku. Ve sbírce bylo vybráno spousta dobrot a pamlsků. Tyto pamlsky byly útulku předány ve středu 22. února 2023, a to zástupci z jednotlivých tříd ZŠ Čachrov. Děti doprovodil starosta městyse Čachrov pan Josef Bejvl, třídní učitelka prvňáčků a asistentka z páté třídy. Součástí návštěvy byla prohlídka samotného útulku. Během prohlídky se děti dozvěděly také něco o tom, jak se sem pejsci dostanou, v jakém stavu jsou přijímáni a jak se o ně dále pečuje. Za prohlídku i popovídání o pejscích bychom chtěli poděkovat paní Miloslavě Šeflové, která nás útulkem provedla. Návštěva útulku jistě nebyla poslední! Již teď máme v plánu ji během některého z jarních měsíců zopakovat. Těšíme se na další spolupráci.

MŠ a ZŠ Čachrov

duben-červen

20.5. 2023, 19:00 Přednáška Řekové v Česku, ZŠ Čachrov, pořádá Městys Čachrov

27.5. 2023, 10:00 Poutní mše na Pasekách Paseky, Městiště

červen (přesný termín bude upřesněn)
Autorské čtení, fara Čachrov, pořádá Městys Čachrov

PŘÍLOHA

OSVOBOZENÍ ČACHROVA

Tento rok si 5. května připomeneme 78. výročí osvobození Čachrova armádou USA, 359 -tým regimentem 90 -té pěší divize. Pamětní desku s poděkováním je možné vidět na budově bývalé pošty čp. 50. Ta zde byla slavnostně odhalena u příležitosti 70. výročí osvobození, dne 5. května 2015 v 17:00 hodin. Samotnému osvobození předcházela 4. května přestřelka na Zhůří (katastr městyse Čachrov), kdy do nacistické léčky byli nalákáni američtí vojáci z 357. pěšího pluku a deset jich zde padlo. Následně byl proveden Američany útok na Zhůří, které bylo dobyto (padlých 24 a zajatých 76 nacistických kadetů).

Další střet amerických vojáků byl s dvaceti příslušníky Vollkstormu a několika vojáky SS u zatáček nad Zejbišem. Zde byl zničen americký obrněný transportér a velitelský jeep. Dva američtí vojáci mrtví a dva těžce zranění. 5. května 359. pěší pluk, který směřoval silnicí k Čachrovu, v lesním úseku nad Jesením narazil na zátaras i s obránci. Varovné výstřely do zátarasu měly za následek to, že „obránci“ utekli. Průjezd Jesením byl bez problémů. Bezproblémový byl i přechod mezi říšskou a protektorátní hranicí na kunkovickém rozcestí, kde se jeho obránci vzdali bez odporu. Okolo 15.30 hodin byla první vozidla americké armády na Čachrově. Následovalo odzbrojení Hitlerjugend a stráž z lazaretu, který byl v budově měšťanské školy. Velitelství 359. pěšího pluku bylo v hostinci U Chalupských.

Zpracoval Josef Nový

Použité zdroje: Státní archiv Klatovy, archiv Vlastivědného muzea Dr. Hostaše v Klatovech, Jan Jiráček: Klatovsko pod nacistickým útlakem, www.cachrov.cz, kronika Čachrova 1945

Američtí vojáci s rodinou Brůhových a tatínkem Václava Hinze před hospodou U Hofmanů

JAK NA KONEC VÁLKY A OSVOBOZENÍ ČACHROVA VZPOMÍNÁJÍ PAMĚTNÍCI

Jaroslav Tureček, ročník 1933

Na konec války mám několik děsivých zážitků. Když jsme šli se Sukem ze školy, asi tak v půlce cesty, někde u Tomáškovic křížku, nad námi od Jarkovic přeletěla dvě letadla hloubkařů. Nalétávala na Čachrov a střílela do Havlovic stodoly, která hořela, byl v ní benzín. Pak letěla k Bradnému a zase nalétávala na Čachrov. Američané taky ostřelovali německá nákladní auta, která převážela, co se dalo.

Potom Němci jezdili v noci, aby nebyli vidět, ale stejně nestačili všechno vyrabovat. Hrůzu ze smrti jsem zažil u celnice, která byla na odbočce na Kunkovice. U Puksajn Američané ostřelovali nákladní auto. Šofér byl Ukrajinec, který sloužil Němcům. Posádka auta to o fous přežila, německý oficír i voják utekli a Ukrajinec zůstal u Hajdrů na noc. Říkal: „Máš vodku? Všechno ti dám“. Na korbě auta měl totiž karbid na svícení a ten se Hajdrům hodil. Nedlouho po ostřelování německého nákladáku šlo na to místo několik otců se svými kluky hledat „hylzny“, vystřílené patrony. My s bráškou jsme tam taky byli s naším tatím. Viděli jsme, jak Mandl z Bradného vyběhl z celnice, hulákal a páčil na muže. Prý si myslel, že to jsou partyzáni. Tehdy jsme se s bráchou opravdu báli. Byli jsme sice schovaní v křoví, ale tatí byl v ohrožení života.

Zapsáno v Předvojovicích 31. května 2020

Marie Kolářová, ročník 1933

Na konci války jsme s našimi poslouchali střelbu od Zhůří a Poschingerova dvora. Pozorovali jsme dýmy z bombardování klatovského nádraží. Po válce jsme byli se školou v Kozí při vyhrabávání hromadného hrobu. Byly to oběti z transportu smrti. Jejich ostatky se pohřbívaly na běšinském hřbitově. Těla se pokládala na trávu, zemřelí měli hlínu v otevřených ústech a ženy měly uřezaná prsa. Byl to pro nás hrůzný zážitek, i když jsme byly už jako děti zvyklé na pohled na zemřelé. Tehdy se umíralo doma. Ale tohle bylo strašné. Byl to můj nejhorší zážitek v životě. Po válce přijížděla do Čachrova auta s vězni z koncentračních táborů. Přivezli taky pana učitele Wildta, který mě učil. Ten na Čachrově zůstal, ale ostatní přespali jen jednu noc, a pak je odváželi dál.

U nás doma jsme měli dva bývalé vězně z Dachau, jeden z nich byl Žid a shodou okolností se jmenoval Kolář. Lidé, kteří vězně ubytovali, měli určená jídla, která jim neublížila: čaj a suchary nebo kaši bez mastnoty.

Naopak nejhezčí vzpomínkou z dětství je pro mě konec války a příjezd Američanů. Černoši jezdili na kolech a dělali přitom blbosti, zvedali přední kola a jezdili jen po zadních. Měla jsem samozřejmě radost z dárků, z mýdel a žvýkaček. Nejhezčí bylo, když se u nás tancovalo a zpívalo. Maminčin bratr byl nuceně nasazený v Norimberku, uměl trochu německy. Hrál na harmoniku a pěkně zpíval. Vyklidila se kuchyň, holky vydrhly podlahu a už se tancovalo. Kdo se nevešel do kuchyně, tancoval pod rybníkem. Lidé byli šťastní, že válka skončila.

Zapsáno v Čachrově 18. května 2019

Vítání Američanů (dívka vpravo je M. Kolářová)

V zápise obecní kroniky čteme:

... Americká armáda byla v Čachrově přijata s velkým jásotem. Vítali je nejen obyvatelé Čachrova, ale i lidé ze širokého okolí, kteří se do Čachrova seběhli. V prvním patře u Chalupských bylo zřízeno velitelství. V neděli odpoledne byli Němci, do té doby v Čachrově soustředění, odvedeni americkou stráží do Klatov. Asi po pěti dnech odjely americké jednotky, jež se v Čachrově zdržovaly od 5. května, a na jejich místo nastoupily jednotky amerického vojenského Červeného kříže. 13. 5. byla na Čachrově uspořádána na účast Američanů slavnost osvobození spojená s průvodem, jehož se zúčastnilo všechno obyvatelstvo obce i okolí.

Asi po dobu jednoho týdne žil Čachrov vzrušeným životem. Lidé se pohybovali mezi vojáky a téměř nikdo nepracoval..."

Jak známo, dějiny se přepisují. A tak bylo jiným písmem do textu dopsáno k slavnosti osvobození: slavnost vítězství nad fašismem a osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

S využitím fotografií pamětníků Čachrova, ze Šumavského rozcestníku a stránek www.cachrov.cz zpracovala PaedDr. Zdeňka Hranáčová